

I per completar aquests catàlegs, ens ofereixen un estudi comparatiu dels usos d'aquestes plantes en altres territoris de l'àrea mediterrània, amb una reflexió sobre quin és l'ús científic que se'n pot fer, i un interessant capítol sobre l'origen i varietat dels noms populars de les plantes.

Si hi afegim l'extensa bibliografia, el recull gràfic en color de les espècies més importants i els tres annexos que faciliten la utilització del llibre, podem acabar dient que aquest llibre pot servir a qui el llegeixi, tal com desitgen els seus autors, «per treure'n profit personal i reactivar la cadena de transmissió secular d'aquests coneixements».

Montse Manén

Retrat d'un alcalde legendari

BARNADAS, JOAN.

Joan Deu i Ros. Una biografia política.

Ajuntament d'Olot.
Olot, 2001.

L'Ajuntament d'Olot ha iniciat la col·lecció Nova Biblioteca Olotina amb un assaig que pretén fer justícia a la figura de Joan Deu i Ros, alcalde de la ciutat entre el 1869 i el 1874 i, per tant, el primer alcalde d'Olot que va ser elegit per sufragi universal (tot i que aquell avanç va significar només que poguessin

Joan
Deu i Ros
*una biografia
política*

JOAN BARNADAS
I PUIGFERRER

I
Nova
Biblioteca
Olotina

votar els homes majors de 25 anys). L'autor del llibre és Joan Barnadas i Puigferrer, exregidor per ERC que es confessa atret per aquell personatge, a qui els detractors i els incondicionals han elevat a la categoria de llegenda. La feina de Barnadas ha consistit, precisament, a separar el gra de la palla i mostrar Joan Deu a força de dades al més objectives possible. El resultat és un estudi molt ben documentat que possiblement decebrà els que esperin un llibre estrictament divulgador, ja que la imprescindible incorporació de citacions i la *necessària concreció* —sovint feixuga— per descriure la societat de l'època fan que aquesta biografia sigui, sobretot, el referent bibliogràfic per als estudiosos de Deu i l'Olot d'aquell període tan complex des del punt de vista social.

Joan Deu (1835-1919) va néixer en el si d'una família benestant. Barnadas afirma que, tot i que va comptar amb les simpaties

del proletariat, no va deixar de ser en cap moment un burgès. Si bé va demostrar un ideari avançat, va restar sempre allunyat dels moviments anarquista i socialista. «Sempre va formar part del sistema», resumeix l'autor. I no obstant això, ha arrossegat la fama de «menjacapellans», atada probablement perquè, en el terreny dels fets, Deu va ser un home liberal i progressista (per tant, enfrontat amb els interessos de l'Església) i defensor del federalisme. Barnadas es veu obligat en algun moment a negar certes etiquetes que es van penjar al personatge, com la de maçó. Certifica, en canvi, que va participar a la revolució del setembre del 1868 (La Gloriosa) i a la insurrecció del 1869 (en fracassar la qual es va haver d'exiliar), i que va prendre les armes durant la Tercera Carlinada.

Al marge de les qüestions polítiques, Barnadas incideix en la tasca de govern municipal. Durant els anys que Deu va ser alcalde —el primer elegit per sufragi universal— va fundar el *cos de bombers local* i va *haver d'organitzar la ciutat per defensar-se dels atacs de les tropes carlines*. Va ser sota el seu mandat que van entrar a formar part del consistori, per primer cop, dos regidors provinents de la classe obrera.

El treball de Barnadas omple per fi un buit de la memòria que Olot no es podia permetre.

Ramon Esteban

L'última aproximació al segle XVIII olotí

PUIG I REIXACIL, Miquel.

El segle XVIII.

Ajuntament d'Olot
(edicions municipals)
i Diputació de Girona.

Quaderns d'Història d'Olot, núm. 5.
Olot, 2002.

Aquesta primavera ha aparegut el número 5 dels Quaderns d'Història d'Olot, dedicat al segle XVIII olotí. Aquest text, forçosament breu per les característiques de la col·lecció, presenta al lector amb rigor, documentació i amenitat l'esdevenir d'aquest segle, i no està només dirigit a un públic especialista, sinó a un ampli sector del públic no especialitzat però desitjós de conèixer el passat propi.

S'estructura en 38 capítols, la majoria de dues pàgines —el que fa la lectura àgil i fàcil— i amb plànols, textos documentals, fotografies, etc. que ajuden a una millor comprensió del text. Aquests capítols estan *encapçalats per una presentació* que orienta sobre el contingut i la intenció de l'obra, i a continuació hi ha una cronologia que situa, abans d'iniciar la lectura, els esdeveniments de diversa índole esdevinguts al llarg del segle.

La història del segle XVIII està estructurada en tres grans apartats. En el primer, que comprèn les quatre primeres dècades del segle,